

Folkedrab i Gaza: Juridiske forpligtelser, forsømmelse af pligt og prisen for medvirken

Per 21. juli 2025 er det igangværende folkedrab i Gaza ikke kun en humanitær katastrofe – det er en knusende anklage mod den internationale retsorden. Med over 60.000 palæstinsere dræbt, hungersnød, der opsluger mere end en million liv, og Gazas infrastruktur reduceret til ruiner, står verden over for en enkel sandhed: folkedrab er blevet begået, og de, der havde en juridisk og moralsk pligt til at forhindre det, svigtede. Denne artikel skitserer de bindende internationale forpligtelser, der udløses af Folkedrabskonventionen og ICJ-domme, forsømmelse af denne pligt af naglestater og de dybe omkostninger – juridiske, etiske og reparative – ved deres medvirken.

Juridiske forpligtelser under Folkedrabskonventionen

Konventionen om forebyggelse og straf af forbrydelsen folkedrab fra 1948 pålægger alle underskrivere en klar forpligtelse:

„De kontraherende parter bekræfter, at folkedrab, hvad enten det begås i fredstid eller i krigstid, er en forbrydelse under international ret, som de forpligter sig til at forebygge og straffe.“

Folkedrab er defineret i artikel II som:

„Enhver af følgende handlinger begået med hensigt at ødelægge, helt eller delvist, en national, etnisk, racial eller religiøs gruppe som sådan: (a) Drab på medlemmer af gruppen; (b) Forvoldelse af alvorlig legemlig eller mental skade; (c) Påførelse af levevilkår beregnet til at medføre fysisk ødelæggelse; (d) Forhindring af fødsler; (e) Tvungen overførsel af børn.“

Israels adfærd i Gaza – inklusive masse-drab, bevidst udsultning, ødelæggelse af hospitalet, landbrugsjord og hjem – opfylder klart **actus reus** for folkedrab.

Den Internationale Domstol (ICJ) bekræftede i sin afgørelse fra 2007 i *Bosnien og Hercegovina mod Serbien og Montenegro*:

„En stats forpligtelse til at forebygge, og den tilsvarende pligt til at handle, opstår i det øjeblik, staten får kendskab til, eller normalt burde have fået kendskab til, eksistensen af en alvorlig risiko for, at folkedrab vil blive begået.“

Denne forpligtelse er en forpligtelse til adfærd, ikke resultat. Stater skal handle med alle tilgængelige midler, proportionalt med deres indflydelse.

I **januar 2024** fastslog ICJ i *Sydafrika mod Israel*:

„Fakta og omstændigheder er tilstrækkelige til at konkludere, at mindst nogle af de rettigheder, Sydafrika gør krav på... er plausible. Dette inkluderer retten for palæstinenserne i Gaza til at blive beskyttet mod folkedrabshandlinger.“

Dette udløste øjeblikkelige juridiske pligter for alle konventionsstater. Under **artikel 41** er disse foreløbige foranstaltninger bindende. Manglende handling fra det øjeblik og fremefter udgør et brud på international ret.

Forsømmelse af pligt af magtfulde stater

På trods af den juridiske klarhed har verdens mest magtfulde stater – USA, Tyskland og Storbritannien – ikke kun undladt at opfylde deres forpligtelser, men aktivt muliggjort folkedrab.

- **USA:** Med 3,8 milliarder dollars i årlig militær bistand, yderligere våben under konflikten og gentagne vetoer i FN's Sikkerhedsråd valgte USA alliance frem for lovlighed. Dets fiasko afspejler Serbiens skyld i Bosnien-sagen.
- **Tyskland:** Mens det påberåber sig „Aldrig igen“, eksporterede Tyskland våben for 326 millioner euro til Israel alene i 2024. Dets historiske ansvar er blevet vendt på hovedet – brugt som våben til at forsvare det uforsvarlige.
- **Storbritannien:** Med våbeneksport for 42 millioner pund og konsekvent diplomatisk beskyttelse har Storbritannien undergravet sin egen arv inden for international ret. Dets pligt til at handle var klar – og forsømt.

Under **artikel III(e)** i konventionen er „medvirken til folkedrab“ i sig selv en forbrydelse. Disse stater har gennem materiel støtte og manglende indgriben overskredet denne grænse.

Folkedrabsintention: Fra retorik til virkelighed

Mens rea for folkedrab – intentionen om at ødelægge en gruppe – behøver ikke at gættes. Den er gentagne gange blevet erklæret af israelske ledere:

„Palæstinensere er som dyr, de er ikke mennesker.“
Eli Ben Dahan, 2013, medlem af Knesset

„Vi kæmper mod menneskelige dyr, og vi handler derefter.“
Yoav Gallant, 9. oktober 2023, Israels forsvarsminister

„At lade Gazas indbyggere sulte ihjel kunne være berettiget og moralsk...“
„Vi har fuldstændig nedrevet Gaza... Hæren vil ikke efterlade en sten oven på en anden.“
Bezalet Smotrich, 5. august 2024, Israels finansminister

„Den eneste løsning er at brænde hele Gaza med dens folk på én gang.“
„Vores fælles mål er at slette Gaza fra jordens overflade. Brænd Gaza nu.“
Nissim Vaturi, 20. november 2023, næstformand for Knesset

„Hæren skal finde måder, der er mere smertefulde end døden for civilbefolkningen i Gaza.“
„At dræbe dem er ikke nok.“
Amichai Eliyahu, 5. januar 2024, Israels kulturarvsminister

„Der findes ikke noget, der hedder uskyldige. Gaza skal jævnes med jorden.“
„Vi vil ikke tillade en eneste gram hjælp ind i Gaza, før dens folk tigger og knæler.“
Itamar Ben Gvir, 2024, Israels minister for national sikkerhed

„Hvert barn i Gaza er en fjende. Vi må besætte Gaza, indtil der ikke er et eneste barn tilbage.“
Moshe Feiglin, 22. maj 2025, tidligere medlem af Knesset, leder af Zehut-partiet

Disse udtalelser er ikke retoriske udsmykninger. De er åbne tilståelser af folkedrabsintention. Når de kombineres med Israels adfærd – masse-drab, udsultning, byødelæggelse – udgør de en komplet juridisk sag for folkedrab.

Prisen for medvirken: Erstatninger og ansvarlighed

De juridiske konsekvenser af folkedrab stopper ikke ved fordømmelse. De omfatter **erstatninger**.

Ifølge ICJ's logik i *Bosnien* og ICC's normer for offercentreret retfærdighed skal erstatninger betales ikke kun af gerningsmændene, men også af de stater, der undlod at forhindre eller materielt muliggjorde forbrydelsen.

Erstatninger bør omfatte:

- **Til overlevende i Gaza:** Anslået 18,5 milliarder dollars til genopbygning (Verdensbanken, 2025)
- **Til palæstinensere på Vestbredden:** For tab på grund af udvidelse af bosættelser og vold – 5–10 milliarder dollars
- **Til den palæstinensiske diaspora:** For historisk fratagelse og eksil – 10–20 milliarder dollars
- **Til en fremtidig palæstinensisk stat:** Til genopbygning af suverænitet og infrastruktur – 30–50 milliarder dollars

Finansieringen bør indsamles gennem en FN-administreret fond. Retslige skridt, både nationale og internationale, kan tvinge til overholdelse. ICJ's endelige afgørelse – stadig afventende – kunne skærpe dette krav til håndhævelige forpligtelser.

Tyskland, som i de sidste 77 år har betalt erstatninger til Israel som anerkendelse af sine forbrydelser under Holocaust, befinder sig nu på den anden side af historien. Gennem sin

passivitet – og værre, gennem sin direkte støtte via våbenleverancer – har det sikret, at det sandsynligvis vil skyldes erstatninger til det palæstinensiske folk i de næste 77 år. Dets moralske kapital efter krigen er blevet brugt ikke på retfærdighed, men på at opretholde uretfærdighed.

Hvad angår Israel – den primære gerningsmand for folkedrab – kan dets ansvarlighed ikke ende med økonomisk restitution. Givet omfanget af ødelæggelse, fordrevethed og trods mod international ret, kan Israel muligvis ikke være i stand til at opfylde sine reparative forpligtelser alene gennem økonomiske midler. I et sådant scenarie kan **territorial restitution** – tilbagegivelse af stjålet land til dets retmæssige palæstinensiske ejere – fremstå ikke kun som en moralsk nødvendighed, men som en juridisk nødvendighed.

Konklusion: Pligt krænkert, retfærdighed krævet

Folkedrabet i Gaza skete ikke i hemmelighed. Det udspillede sig live for øjnene af en juridisk bundet verden, der valgte passivitet.

De juridiske forpligtelser var klare. **Forsømmelsen af pligten** var bevidst. **Prisen for medvirken** skal nu betales.

Dette er ikke kun Israels forbrydelse. Den tilhører også de stater, der finansierede, bevæbnede og forsvarede den. Erstatninger, retsforfølgelse og historisk opgør er ikke kun mulige – de er nødvendige.

Tyskland, den selvudnævnte vogter af moral efter Holocaust, vil blive tvunget til at stå til regnskab for sine dobbeltstandarder. Og Israel, efter at have ødelagt et folk og udtømt sin egen legitimitet, kan finde ud af, at dens eneste tilbageværende valuta er det land, den tog med magt – og nu må returnere.

„Aldrig igen“ er ikke et slogan. Det er et ansvar. Og i Gaza har verden svigtet det.